Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ELEANOR SHARPSTON
föredraget den 10 oktober 2017 [1]

Mål C-363/16

Europeiska kommissionen
mot

Republiken Grekland

”Underlåtelse av medlemsstat att uppfylla skyldigheter – Statligt stöd – Återkravsskyldighet – Artikel 108.2 FEUF – Åtgärder som ska vidtas av medlemsstaterna – Konkursförfarande – Upptagande av olagligt statligt stöd i skuldförteckningen – Vilandeförklaring av företagets verksamhet – Upphävande av offentliga auktioner avseende företagets tillgångar”

1. I februari 2012 antog Europeiska kommissionen ett beslut [2] där det fastställdes att vissa finansiella stödåtgärder som Grekland hade beviljat United Textiles SA inte var förenliga med den inre marknaden och att Grekland skulle återkräva stödet. Europeiska kommissionen har nu begärt att domstolen ska fastställa, i enlighet med artikel 108.2 FEUF, att Grekland inte har genomfört beslutet i rätt tid.

2. Grekland har gjort gällande att den snedvridning av konkurrensen som det lagstridiga statliga stödet medförde har upphört, eftersom mottagaren av stödet försattes i konkurs genom domstolsbeslut i juli 2012 och dess verksamhet har upphört. Därmed har Grekland vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att genomföra beslutet och har inte brutit mot detta.

Tillämpliga bestämmelser

3. I artikel 108.2 FEUF anges följande:

”Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107, eller att sådant stöd missbrukas, ska den besluta om att staten i fråga ska upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Om staten i fråga inte rättar sig efter detta beslut inom föreskriven tid får kommissionen eller andra berörda stater, med avvikelse från artiklarna 258 och 259, hänskjuta ärendet direkt till Europeiska unionens domstol.

…”

1 Originalspråk: engelska.

2 Kommissionens beslut 2012/541/EU av den 22 februari 2012 om det statliga stöd (statlig stödåtgärd SA.26534 (C 27/10 f.d. NN 6/09) som Grekland har genomfört till förmån för Enómeni Klostoÿfantourgía (United Textiles) AE. (EUT L 279, 2012, s. 30) (nedan kallat beslutet om återkrav).

4. Förordning nr 659/1999 [3] innehåller ingående tillämpningsföreskrifter avseende den lagstiftning som reglerar olagligt statligt stöd.

5. I skäl 6 i denna förordning anges att ”[e]nligt artikel [4.3 FEU] är medlemsstaterna skyldiga att samarbeta med kommissionen och lämna den alla upplysningar som behövs för att göra det möjligt för kommissionen att fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning”.

6. I skäl 13 anges följande:

”I fall av olagligt stöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden bör en effektiv konkurrens återställas. Därför är det nödvändigt att stödet jämte ränta återkrävs utan dröjsmål. Det är lämpligt att återkravet verkställs enligt förfaranden i nationell rätt. Tillämpningen av dessa förfaranden bör inte försvåra återställandet av en effektiv konkurrens genom att hindra att kommissionens beslut genomförs omedelbart och effektivt. För att nå detta resultat bör medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kommissionens beslut verkställs.”

7. I artikel 14 i denna förordning, med rubriken ”Återkrav av stöd” angavs följande:

”1. Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd skall kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren … Kommissionen skall inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i [unions]rätten.

…

3. Utan att det påverkar förordnanden av [domstolen] enligt artikel [278 FEUF] skall återkravet verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens förfaranden enligt nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa kommissionens beslut. I det syftet skall de berörda medlemsstaterna vid förfaranden inför nationella domstolar vidta alla nödvändiga åtgärder som är tillgängliga i deras respektive rättssystem, inbegripet interimistiska åtgärder, utan att [unions]rätten påverkas.”

Bakgrund till tvisten och beslutet om återkrav

8. United Textiles är ett grekiskt textilföretag som tillverkar kläder, fibrer och tyg. I skälen till beslutet om återkrav anges att företagets situation har försämrats stadigt sedan åtminstone år 2004 och att dess anläggningar inte har varit i drift sedan år 2008 på grund av brist på rörelsekapital. Sedan år 2008 har företaget ställt in betalningarna på nästan alla sina lån. Enligt företagets årsredovisningar har produktionen nästan avstannat helt sedan mars 2009 och handeln med dess aktier på Atenbörsen har stoppats sedan februari 2010. [4]

9. År 2007 beviljades United Textiles en garanti från Grekland i samband med omläggning av ett befintligt banklån och utfärdandet av ett nytt banklån (nedan kallat 2007 års garanti). År 2009 genomförde Grekland en omläggning av företagets skuld avseende förfallna socialförsäkringsavgifter för perioden 2004–2009 (nedan kallat 2009 års omläggning). [5]

3 Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, 1999, s. 1). Denna förordning har sedermera upphävts och ersatts av rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 2015, s. 9). Det var den förra förordningen som var i kraft när beslutet om återkrav antogs och vid den relevanta tidpunkten för fastställandet av fördragsbrott. Den senare förordningen trädde i kraft den 14 oktober 2015. I alla händelser är innehållet i artikel 16 i den senare förordningen, med undantag för numreringen, identiskt med innehållet i artikel 14 i förordning nr 659/1999.

4 Skälen 11–15 i beslutet om återkrav.

5 Skälen 18–21 i beslutet om återkrav.

10. Den 22 februari 2012 antog kommissionen beslutet om återkrav, vilket Grekland delgavs den 23 februari 2012. I artikel 1.1 i detta beslut fastställde kommissionen att 2007 års garanti och 2009 års omläggning utgjorde olagligt statligt stöd som inte var förenligt med den inre marknaden. [6] Det olagliga stödet beräknades totalt uppgå till 30,57 miljoner euro. [7]

11. Enligt artikel 2 skulle Grekland återkräva det olagliga statliga stödet, jämte ränta, från United Textiles.

12. Enligt artikel 3 skulle återkravet av stödet vara omedelbart verkställbart och beslutet om återkrav skulle genomföras inom fyra månader efter den dag det delgavs.

13. Dessutom krävdes enligt artikel 4.1 att Grekland skulle lämna följande information till kommissionen inom två månader från dagen för beslutets delgivning:

”a) Det totala belopp (kapital och räntor) som ska återkrävas från stödmottagaren.

b) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa detta beslut.

c) Dokument som visar att stödmottagaren har anmodats att betala tillbaka stödet.”

14. I artikel 4.2 angavs att ”Grekland ska hålla kommissionen underrättad om de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra [beslutet om återkrav] till dess att återkravet av [stödet] har slutförts. Grekland ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa [beslutet om återkrav]. Rapporten ska även innehålla detaljerade uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagaren.”

15. Efter delgivningen av beslutet om återkrav fastställde de behöriga grekiska myndigheterna en skuld på 19 181 729,10 euro (vilket motsvarade 2007 års garanti) den 21 juni 2012. Den 19 juli 2012 försattes United Textiles i konkurs genom dom meddelad av Polymeles Protodikeio Athinon (Förstainstansdomstolen i Aten).

16. Den 29 augusti 2012 fastställde de behöriga grekiska myndigheterna ytterligare en skuld på 15 827 427,78 euro (vilket motsvarade 2009 års omläggning).

17. Skulderna delgavs konkursregistret den 3 augusti 2012 (2007 års garanti) respektive den 14 september 2012 (2009 års omläggning).

18. Det första borgenärsmötet hölls den 18 december 2012. Den sista underrättelsen om de skulder som uppkommit på grund av det stöd som skulle återkrävas gjordes den 7 februari 2013. Skuldförteckningen slutfördes den 11 september 2013.

19. Från och med början av 2013 såldes tillgångar tillhörande United Assets på offentlig auktion.

20. Från maj 2012 till maj 2015 pågick en skriftväxling mellan kommissionen och Grekland angående verkställandet av beslutet om återkrav och konkursförfarandets fortlöpande.

6 Artikel 1.1 i beslutet om återkrav.

7 Skälen 98 och 99 i beslutet om återkrav.

21. I e-postmeddelanden den 7 respektive 17 december 2015 underrättade konkursförvaltaren för United Textiles kommissionen om att Grekland hade gjort försök att starta upp företagets verksamhet på nytt och frågade kommissionen i vilken utsträckning denna stödde detta projekt. I en skrivelse av den 18 december 2015 bad kommissionen Grekland att klargöra huruvida det fanns ett projekt med planer på att vilandeförklara konkursförfarandet rörande United Textiles och starta upp dess verksamhet på nytt.

22. Genom lag av den 30 december 2015 (nedan kallad ALC) beslutades att ”de offentliga auktionerna för försäljning av tillgångar tillhörande det publika aktiebolaget… [United Textiles] vilandeförklaras under en period på sex månader från datumet för publicering i [tidningen för offentliga kungöranden]”. [8]

23. Den 19 januari 2016 besvarade Grekland kommissionens skrivelse av den 18 december 2015 och bekräftade att försäljningen av tillgångar hade vilandeförklarats. Grekland tillhandahöll ytterligare uppgifter till kommissionen i denna sak genom skrivelse daterad den 11 april 2016.

24. De offentliga auktionerna avseende bolagets tillgångar upphörde med verkan från dagen för offentliggörandet av ALC för en period på sex månader till den 30 juni 2016. Den grekiska regeringen bekräftade vid förhandlingen att auktionerna avseende United Textiles tillgångar hade återupptagits i september 2016.

Förfarandet och yrkanden

25. Den 30 juni 2016 väckte kommissionen förevarande talan.

26. Kommissionen har yrkat att domstolen ska fastställa att Grekland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 2, 3 och 4 i beslutet om återkrav samt enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt genom att inte inom den föreskrivna fristen vidta alla de åtgärder som krävs för att återkräva det statliga stöd som förklarats olagligt och oförenligt med den inre marknaden enligt artikel 1.1 i detta beslut och genom att inte i tillräcklig utsträckning upplysa kommissionen om de åtgärder som vidtagits enligt artikel 4 i beslutet.

27. Vid förhandlingen den 21 juni 2017 yttrade sig den grekiska regeringen och kommissionen muntligen samt besvarade de frågor som ställdes av domstolen.

28. I ansökan har kommissionen anmärkt att Grekland ”formellt sett” inte hade säkerställt att de skyldigheter som uppkom på grund av beslutet om återkrav hade uppfyllts vid utgången av den föreskrivna tidsfristen (se nedan punkt 39). Huvuddelen av dess skriftliga och muntliga yttranden ägnades dock åt vilandeförklaringen av försäljningen av bolagets tillgångar tre år senare den 30 december 2015.

29. När kommissionen vid förhandlingen ombads precisera vad den ansåg utgjorde Greklands bristande uppfyllelse av sina skyldigheter angav kommissionen tre huvudsakliga grunder på vilka Grekland, enligt kommissionen, hade åsidosatt beslutet om återkrav, nämligen i) genom att inte återkräva stödet inom den fyramånadersfrist som fastställdes i beslutet (United Textiles hade försatts i konkurs efter utgången av denna tidsfrist), ii) genom att inte helt underrätta kommissionen om hur förfarandet för att återkräva det olagliga statsstödet fortlöpte, dels genom att inte tillhandahålla

8 Artikel 17 i ACL. Lagen antogs med stöd av artikel 44.1 i Greklands grundlag, som föreskriver att ”i exceptionella fall av brådskande och oförutsägbar nöd får Republikens president, på förslag av kabinettet, anta lagar. …”.

kommissionen den information som krävdes enligt artikel 4.1 i beslutet om återkrav inom två månader från delgivningen av beslutet och dels genom att inte upplysa kommissionen om att de offentliga auktionerna hade vilandeförklarats i december 2015, och iii) genom att vilandeförklara, genom ALC, de offentliga auktionerna av United Textiles tillgångar.

Inledande anmärkningar

30. Inledningsvis är det viktigt att klargöra vissa aspekter av det förfarande som anges i artikel 108.2 FEUF, den relevanta tidpunkten för att fastställa huruvida en överträdelse av detta förfarande skett och egenskaperna för den skyldighet som åläggs en medlemsstat enligt ett beslut om återkrav.

Förfarandet enligt artikel 108.2 FEUF och bevisbördan

31. När en medlemsstat inte uppfyller ett beslut om återkrav kan kommissionen eller en annan medlemsstat, med avvikelse från artiklarna 258 och 259 FEUF, hänskjuta målet till domstolen enligt artikel 108.2. Till skillnad från vad som gäller artikel 258 FEUF, inbegriper detta alternativ inte något administrativt förfarande. [9]

32. Det är kommissionen som ska besluta vilket förfarande som ska tillämpas i ett visst fall. [10] Domstolen har funnit att den form av talan som föreskrivs i artikel 108.2 FEUF endast är en variant av talan om fördragsbrott som speciellt har anpassats till de särskilda problem som statligt stöd medför för konkurrensen inom den inre marknaden. [11] I förevarande mål har kommissionen väckt talan enligt artikel 108.2 FEUF.

33. Enligt denna bestämmelse är tillgången till domstolsprövning snabbare och enklare, eftersom det formella utbytet av synpunkter med medlemsstaten och (i förekommande fall) andra berörda parter redan har ägt rum under det administrativa förfarande som ledde fram till kommissionens beslut i ärendet. [12] Det agerande från medlemsstaten som föranlett en talan enligt artikel 108.2 FEUF ska endast bedömas mot bakgrund av de skyldigheter som ankommer den medlemsstaten enligt det beslutet. [13]

34. Oavsett vilket förfarande som kommissionen väljer följer det av fast rättspraxis att det i ett mål om fördragsbrott ”åligger … kommissionen att … bevisa det påstådda fördragsbrottet och förse domstolen med de uppgifter som den behöver för att kunna kontrollera om fördragsbrott föreligger. Kommissionen får därvidlag inte stödja sig på någon presumtion”. [14] Däremot åligger det medlemsstaten, när underlåtenheten att återkräva olagligt statligt stöd helt eller delvis har fastställts, att styrka de skäl som motiverar fördragsbrottet. [15]

9 Dom av den 3 juli 2001, kommissionen/Belgien (C-378/98, EU:C:2001:370, punkt 26).

10 Se dom av den 26 juni 2003, kommissionen/Spanien, C-404/00, EU:C:2003:373, punkt 25 och där angiven rättspraxis. Jag kan därför inte godta kommissionens yttrande vid förhandlingen att dess enda möjlighet när en medlemsstat har underlåtit att uppfylla ett beslut som har utfärdats enligt artikel 108.2 är att hänskjuta ärendet till domstolen enligt denna bestämmelse.

11 Dom av den 3 juli 2001, kommissionen/Belgien (C-378/98, EU:C:2001:370, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

12 Förslag till avgörande av generaladvokaten Wahl i målet kommissionen/Tyskland (C-527/12, EU:C:2014:90, punkt 26).

13 Dom av den 2 februari 1988, kommissionen/Nederländerna (213/85, EU:C:1988:39, punkt 8). Det är beslutet om återkrav som avgränsar omfattningen av ett förfarande enligt artikel 108.2 FEUF (fullt och tidsenligt genomförande). Andra omständigheter, såsom en medlemsstat efterföljande agerande, ska tas upp enligt artikel 258 FEUF (efter utfärdande av ett motiverat beslut) eller artikel 260 FEUF (när domstolen redan har funnit att en medlemsstat har åsidosatt sina skyldigheter) efterföljt av det förfarande som däri anges.

14 Dom av den 26 juni 2003, kommissionen/Spanien (C-404/00, EU:C:2003:373, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

15 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90, punkt 71).

Relevant tidpunkt för fastställelse av fördragsbrott

35. I förfaranden av det slag som är aktuellt i förevarande mål, där de nationella förfarandena för återkrav av olagligt statligt stöd har pågått under flera år, är det viktigt att fastställa den relevanta tidpunkten för att avgöra om fördragsbrott föreligger. I detta avseende saknar valet mellan det allmänna fördragsbrottsförfarandet och förfarandet i artikel 108.2 FEUF inte betydelse. Eftersom det enligt senare förfarandet inte krävs att kommissionen ska utfärda ett motiverat yttrande, följer det att den relevanta tidpunkten för att fastställa huruvida fördragsbrott förekommit (liksom vid förfaranden enligt artikel 258 FEUF) inte kan vara det datum som har angetts för att uppfylla det motiverade yttrandet.

36. Den relevanta tidpunkten inom ramen för förfaranden enligt artikel 108.2 FEUF är i stället, enligt fast rättspraxis, det datum som föreskrivs i det beslut som fastställer att det statliga stödet ska återkrävas eller, i förekommande fall, det datum som sedermera fastställs av kommissionen. [16] Efterföljande händelser som äger rum efter den relevanta tidpunkten kan inte beaktas för att fastställa om det föreligger fördragsbrott eller inte. [17]

37. I förevarande mål föreskrivs i artikel 3.2 i beslutet om återkrav en period på fyra månader från delgivningen av beslutet. Kommissionen fastställde inte därefter någon ny tidsfrist. Således är den relevanta tidpunkten fyra månader från den 23 februari 2012, den dag då beslutet delgavs, det vill säga den 23 juni 2012. [18] Eftersom detta var en lördag är den relevanta tidpunkten den 25 juni 2012.

38. Dessutom krävdes enligt artikel 4.1 i beslutet om återkrav att Grekland skulle tillhandahålla särskilda upplysningar till kommissionen inom fyra månader från delgivningen, det vill säga senast den 23 april 2012.

39. De relevanta tidpunkterna för att fastställa huruvida Grekland brutit mot skyldigheten att tillhandhålla information och skyldigheten att återkräva statsstöd är således den 23 april 2012 respektive den 25 juni 2012.

40. Vid förhandlingen gjorde kommissionen gällande att vilandeförklaringen av de offentliga auktionerna avseende försäljning av United Textiles tillgångar genom ALC den 30 december 2015 är ett andra relevant datum för fastställande av fördragsbrott.

41. I detta avseende angav kommissionen vidare vid förhandlingen att det följer av domstolens praxis att en medlemsstat som inte, senast vid den relevanta tidpunkten, har uppfyllt ett beslut om att återkräva statligt stöd, gör sig skyldig till en fortlöpande överträdelse. [19]

16 Dom av den 12 december 2013, kommissionen/Italien (C-411/12, ej publicerad, EU:C:2013:832, punkt 30 och där angiven rättspraxis). Besluten i fråga rörde skyldigheten att återkräva stöd. Liknande principer reglerar, enligt min uppfattning, skyldigheten att tillhandahålla kommissionen upplysningar.

17 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 juli 2001, kommissionen/Belgien (C-378/98, EU:C:2001:370, punkt 28).

18 Exempelvis anmärkte domstolen i domen i målet av den 9 juli 2015, kommissionen/Frankrike (C-63/14, EU:C:2015:458), att beslutet delgavs den 3 maj 2013 (punkt 14) och att den relevanta tidpunkten var den 3 september 2013 (punkt 46). Se även dom av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90), där beslutet delgavs den 29 januari 2009 (punkt 15) och den relevanta tidpunkten för att fastställa huruvida beslutet genomförts fastställdes till den 29 maj 2009 (punkt 58).

19 De tre mål som kommissionen har anfört till stöd för sitt påstående är dom av den 9 juli 2015, kommissionen/Frankrike (C-63/14, EU:C:2015:458), dom av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90), och dom av den 13 oktober 2011, kommissionen/Italien (C-454/09, ej publicerad, EU:C:2011:650).

42. Jag godtar inte denna tolkning av domstolens praxis. Även om det är riktigt att domstolen i några av dessa mål har anmärkt att överträdelsen fortsatte efter den relevanta tidpunkten och fram till förhandlingen, begränsades domstolens faktiska förklaring till att det förelåg en överträdelse vid utgången av den tidsfrist som angavs i kommissionens beslut. [20]

43. Det framgår också av domen i målet kommissionen/Belgien [21] att händelser efter den dag som föreskrivits i beslutet om återkrav av olagligt statligt stöd saknar relevans för att fastställa fördragsbrott enligt förfarandet i artikel 108.2 FEUF. Trots detta har medlemsstaten en fortlöpande skyldighet efter detta datum att verkställa återkravet av det olagliga stödet enligt principen om lojalt samarbete. [22]

Egenskaperna för återkravsskyldigheten

44. Skyldigheten att återkräva olagligt stöd bygger på artikel 108.2 FEUF såsom denna tillämpas inom ramen för förevarande mål genom förordning nr 659/1999. Det följer av domstolens fasta praxis att ”den logiska följden av att ett stöd har konstaterats vara olagligt är att stödet undanröjs genom återkrav”. [23] Skyldigheten att återkräva ett olagligt statligt stöd tjänar till att återställa den tidigare situationen i den mån det är möjligt och att eliminera konkurrensbegränsande fördelar som skapats genom rättsstridigt statligt stöd. [24]

45. Skyldigheten att återkräva olagligt stöd är en skyldighet som avser det resultat som ska uppnås. [25] Enligt förordning nr 659/1999 ska medlemsstaterna återkräva olagligt statligt stöd i enlighet med nationella förfaranden utan dröjsmål. Beslutet om återkrav ska emellertid genomföras ”omedelbart och effektivt”. [26] I detta avseende följer det av fast rättspraxis att medlemsstaterna får välja hur de ska uppfylla den skyldighet som uppkommer enligt beslutet om återkrav, förutsatt att de valda åtgärderna inte inverkar menligt på unionsrättens tillämplighet och verkan. [27]

46. Stödet ska inte bara återkrävas i sin helhet, utan också i rätt tid, det vill säga inom den frist som anges i beslutet om återkrav (eller den frist som kommissionen därefter har fastställt). Att rikta återkrav alltför sent kan inte uppfylla kraven i FEUF. [28]

47. Det följer av domstolens fasta praxis att endast absoluta hinder kan åberopas som försvar mot en underlåtelse att återkräva olagligt statligt stöd. [29] I denna praxis tolkas detta försvar restriktivt och ”enbart farhågan för sådana svårigheter” betraktas inte som ett absolut hinder. [30] Medlemsstaterna kan inte åberopa krav i nationell rätt, såsom omöjlighet att återkräva stöd enligt nationell rätt, [31] luckor i

20 Exempelvis anmärkte domstolen i domen av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90), i fråga om skyldigheten att hålla kommissionen underrättad om återkravet av det olagliga stödet att medlemsstaten inte hade lämnat all nödvändig information antingen inom den inledande tvåmånadersfristen som angavs i beslutet eller därefter, före förhandlingen i domstolen (punkt 88).

21 Dom av den 3 juli 2001, kommissionen/Belgien (C-378/98, EU:C:2001:370, punkt 28). Se ovan punkt 36.

22 Se nedan punkt 80 och följande punkter, särskilt punkt 83.

23 Se dom av den 9 juli 2015, kommissionen/Frankrike (C-63/14, EU:C:2015:458, punkt 44).

24 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 april 2011, kommissionen/Polen (C-331/09, EU:C:2011:250, punkt 56), och mitt förslag till avgörande i målet kommissionen/Frankrike (C-214/07, EU:C:2008:343, punkt 39).

25 Jag delar den uppfattning som generaladvokaten Wahl har gett uttryck för i sitt förslag till avgörande i målet kommissionen/Tyskland (C-527/12, EU:C:2014:90, punkterna 31–38).

26 Skäl 13 och artikel 14.3 i förordning nr 659/1999.

27 Dom av den 11 september 2014, kommissionen/Tyskland (C-527/12, EU:C:2014:2193, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

28 Dom av den 9 juli 2015, kommissionen/Frankrike (C-63/14, EU:C:2015:458, punkt 45).

29 Dom av den 26 juni 2003, kommissionen/Spanien (C-404/00, EU:C:2003:373, punkt 45 och där angiven rättspraxis).

30 Dom av den 29 januari 1998, kommissionen/Italien (C-280/95, EU:C:1998:28, punkterna 14–16).

31 Dom av den 21 mars 1991, Italien/kommissionen (C-303/88, EU:C:1991:136, punkt 60).

lagen,[32] administrativa eller tekniska svårigheter,[33] eller de rättsliga, politiska och praktiska svårigheter som det innebär att genomföra beslutet, utan att vidta någon faktisk åtgärd gentemot de ifrågavarande företagen i syfte att återkräva stödet och utan att föreslå kommissionen några alternativa lösningar för att genomföra beslutet, som gör det möjligt att övervinna svårigheterna.[34]

48. Kan en medlemsstat göra gällande att det finns ett ”absolut hinder” mot att återkräva stödet, om stödmottagarens ekonomiska ställning innebär att stödet inte kan återbetalas?

49. Domstolen har funnit att en sådan situation inte utgör bevis för att genomförande är omöjligt, eftersom bolagets likvidation också kan hjälpa till att uppnå målet att avskaffa stödet.[35] Frånvaron av tillgångar som kan tas i anspråk är den enda möjligheten att visa att det förelåg ett absolut hinder att återkräva stödet, och det ankommer på staten att försöka få företaget likviderat, så att den kan verkställa sina krav mot tillgångarna, om det finns några och om deras företrädesrätt tillåter det.[36]

50. Försvaret om absoluta hinder gäller det *resultat* som ska uppnås, nämligen återbetalning av det olagliga stödet. Om det vore möjligt att åberopa detta försvar i fråga om det *sätt* på vilket återkravet ska verkställas skulle det vara alltför enkelt för en medlemsstat att välja ett förfarande för återkrav av det olagliga stödet, som visade sig var omöjligt, och sedan hävda att den inte behövde uppfylla sin skyldighet att återkräva stödet.[37]

51. Vissa kompletterande skyldigheter uppkommer om en medlemsstat stöter på svårigheter när stödet ska återbetalas. En medlemsstat kan endast åberopa absolut hinder som försvar om den har uppmärksammat kommissionen på dessa problem *och* har försökt lösa de svårigheter som har uppstått.[38] En medlemsstat som möter oförutsedda och oförutsägbara svårigheter eller som blir varse följder som kommissionen inte har förutsett bör underställa kommissionen dessa problem för bedömning, med förslag på lämpliga förändringar av det ifrågavarande beslutet. I sådana fall åligger det kommissionen och medlemsstaten, enligt den regel som ålägger medlemsstater och unionens institutioner en ömsesidig skyldighet till lojalt samarbete som, bland annat, ligger bakom artikel 4.3 FEU, att samarbeta med god vilja för att övervinna svårigheterna.[39]

Fördragsbrottet

Skyldigheten att återkräva det statliga stödet

Parternas argument

52. I ansökan har kommissionen gjort gällande att Grekland inte återkrävde det olagliga stödet inom den föreskrivna tidsfristen.

32 Dom av den 17 oktober 2013, kommissionen/Grekland (C-263/12, ej publicerad, EU:C:2013:673, punkt 36).

33 Dom av den 29 januari 1998, kommissionen/Italien (C-280/95, EU:C:1998:28, punkterna 18–26).

34 Dom av den 5 maj 2011, kommissionen/Italien (C-305/09, EU:C:2011:274, punkt 33). Om begreppet ”absolut hinder”, se även Karpenschif, Michaël, *Droit européen des aides d'État*, Bruylant, Bryssel, 2015, s. 383–387.

35 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 juli 2002, kommissionen/Spanien (C-499/99, EU:C:2002:408, punkterna 37 och 38 och där angiven rättspraxis).

36 Dom av den 2 juli 2002, kommissionen/Spanien (C-499/99, EU:C:2002:408, punkt 37).

37 Se mitt förslag till avgörande i målet kommissionen/Frankrike (C-214/07, EU:C:2008:343, punkt 44).

38 Dom av den 14 februari 2008, kommissionen/Grekland (C-419/06, ej publicerad, EU:C:2008:89, punkt 40), och dom av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90, punkt 67 och där angiven rättspraxis).

39 Dom av den 26 June 2003, kommissionen/Spanien (C-404/00, EU:C:2003:373, punkt 46).

53. Kommissionen har gjort gällande att när återbetalning av det olagliga statliga stödet i sin helhet inte är möjlig på grund av att företaget befinner sig i svårigheter eller är insolvent, kräver medlemsstaten att skulden avseende återbetalningen av stödet ska anges i skuldförteckningen avseende företaget inom ramen för konkursförfarandet. Företaget måste definitivt upphöra med sin verksamhet. I förevarande mål uppfyllde Grekland inte dessa skyldigheter före utgången av den föreskrivna tidsfristen, nämligen den 25 juni 2012.

54. Grekland har gjort gällande att United Textiles försattes i konkurs den 19 juli 2012 och att dess verksamhet har upphört. Den snedvridning av konkurrensen som orsakades av den konkurrensfördel som mottagaren av stödet har haft har därför avlägsnats i enlighet med beslutet om återkrav.

Bedömning

55. I ett mål av detta slag, där det aktuella företaget inte har tillräckliga medel för att återbetala det olagliga statliga stödet, kvarstår skyldigheten att återkräva stödet. Det följer nämligen av domstolens fasta praxis att skyldigheten att återkräva olagligt statligt stöd omfattar återbetalning från mottagare, såsom United Textiles, som befinner sig i svårigheter eller är insolvent. [40]

56. I ett sådant fall kan ”återställandet av den tidigare situationen och undanröjandet av den konkurrenssnedvridning som följer av det stöd som har betalats ut olagligen i princip ske genom att fordran på återbetalning av stödet i fråga tas upp bland skulderna i bouppteckningen”. [41] Om nödvändigt måste medlemsstaten själv – i egenskap av borgenär eller aktieägare i bolaget – inleda likvidationsförfarande. [42]

57. Om medlemsstaternas myndigheter inte kan få tillbaka hela stödbeloppet räcker det inte att skulden har upptagits i skuldförteckningen. Konkursförfarandet måste ”leda till att det stödmottagande företaget likvideras, det vill säga att dess verksamhet definitivt upphör”. [43]

58. Detta innebär att när staten inte kan återfå det olagliga stödbeloppet i dess helhet, på grund av företagets ekonomiska ställning, i) måste företaget försättas i konkurs, och ii) skulden rörande återbetalningen av stödet i fråga måste nedtecknas i skuldförteckningen. När det fortsätter att vara omöjligt att återfå hela stödbeloppet måste konkursförfarandet leda till att företagets likvideras och att dess verksamhet definitivt upphör. Det är bara då skyldigheten att återkräva stödet kan anses ha uppfyllts.

59. En ytterligare fråga rör tidpunkten då ett beslut om återkrav ska ha genomförts. Det verkar osannolikt att de olika stegen i ett konkursförfarande, från den inledande konkursansökan till dess att stödmottagaren likvideras och dess verksamhet definitivt upphör, normalt kommer att äga rum inom den fyramånadersfrist som kommissionen normalt fastställer för återkrävande av olagligt stöd. Vad kan under sådana förhållanden rimligen krävas av en medlemsstat som försöker uppfylla ett beslut om återkrav som helhet och i rätt tid?

60. Domstolen har funnit att det lämpliga sättet att undanröja snedvridningen av konkurrensen är att den skuld som uppkommit på grund av det olagliga stödet upptas i skuldförteckningen och att detta ska göras inom den tidsfrist som föreskrivs i beslutet om återkrav. [44]

40 Dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

41 Dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781, punkt 72 och där angiven rättspraxis).

42 Se dom av den 6 december 2007, kommissionen/Italien (C-280/05, ej publicerad, EU:C:2007:753, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

43 Dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781, punkt 104 och där angiven rättspraxis).

44 Dom av den 13 oktober 2011, kommissionen/Italien (C-454/09, ej publicerad, EU:C:2011:650, punkterna 38–42), dom av den 14 april 2011, kommissionen/Polen (C-331/09, EU:C:2011:250, punkterna 60–65), och dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781, punkterna 73–75).

61. Medlemsstaten förväntas således inleda konkursförfarandet (om någon annan borgenär inte redan har gjort detta), underrätta konkursförvaltaren om sina fordringar och säkerställa att dessa upptas i skuldförteckningen i enlighet med nationella bestämmelser inom den tidsfrist som föreskrivits i beslutet om återkrav.

62. Det kan vara så, att omständigheterna i ett visst fall, eller skäl som har att göra med det nationella förfarandet, hindrar att medlemsstatens fordran tas upp i förteckningen över skulder inom den angivna tidsfristen. I sådana fall ska medlemsstaten, enligt domstolens rättspraxis, underställa kommissionen dessa problem för bedömning, med förslag på lämpliga förändringar av det ifrågavarande beslutet. Både medlemsstaten och kommissionen ska i sådana fall iaktta principen om lojalt samarbete och samarbeta med god vilja.[45]

63. Detta innebär således att en medlemsstat som har svårt att uppfylla den tidsfrist som anges i beslutet om återkrav, på grund av de särskilda omständigheter som rör konkursförfaranden, måste underrätta kommissionen helt och fullt och ansöka om en förlängning av tidsfristen för att uppfylla beslutet samt därvid vederbörligen motivera den extra tid som begärs. Enligt min uppfattning har kommissionen, som också är bunden av principen om lojalt samarbete, då en skyldighet att bevilja en skälig förlängning av tidsfristen för återkrav av stödet, om omständigheterna i det särskilda fallet kräver det.

64. I förevarande mål är det klarlagt att United Textiles inte försattes i konkurs förrän den 19 juli 2012. De belopp som skulle återkrävas meddelades till konkursregistret den 3 augusti 2012 (2007 års garanti) respektive den 14 september 2012 (2009 års omläggning). Grekland angav vid förhandlingen att den senaste underrättelsen om en fordran avseende det olagliga statsstödet gjordes den 7 februari 2013. Skuldförteckningen blev slutlig den 11 september 2013. Alla dessa händelser ägde rum efter den relevanta tidpunkten den 25 juni 2012.

65. Även om alla åtgärder som vidtogs för att genomföra beslutet om återkrav (försättande av United Textiles i konkurs, meddelande om fordringarna till konkursregistret och upprättandet av skuldförteckningen som inbegrep de skulder som uppkommit på grund av det olagliga stödet) ägde rum efter utgången av den tidsfrist som kommissionen fastställt för återkrav bad Grekland inte kommissionen om en förlängning av tidsfristen för att genomföra beslutet om återkrav i enlighet med sina nationella bestämmelser. Genomförandeåtgärderna vidtogs således efter den relevanta tidpunkten.

66. Det kan därför konstateras att denna skyldighet har åsidosatts.

Skyldigheten att hålla kommissionen underrättad

Parternas argument

67. Kommissionen har gjort gällande att Grekland inte i tillräcklig utsträckning höll den underrättad om de åtgärder som vidtogs för att genomföra beslutet om återkrav. Enligt kommissionen underlät Grekland att underrätta kommissionen innan de offentliga auktionerna avseende försäljningen av United Textiles tillgångar vilandeförklarades genom ALC. Grekland har inte heller tillhandahållit någon information om ärendets fortlöpande sedan skrivelsen den 11 april 2016.

68. Grekland har gjort gällande att kommissionen hölls tillräckligt underrättad om de åtgärder som vidtogs för att genomföra beslutet om återkrav.

45 Se ovan punkt 51 och fotnot 38.

Bedömning

69. Enligt artikel 4 i beslutet om återkrav uppställdes särskilda rapporteringskrav för Grekland. För det första skulle Grekland tillhandahålla tre särskilda upplysningar inom en tvåmånadersfrist från beslutets delgivande (artikel 4.1). För det andra hade Grekland en fortlöpande skyldighet att hålla kommissionen underrättad om hur åtgärderna för att återkräva stödet fortlöpte till dess att stödet hade återbetalts som helhet (artikel 4.2).

70. Domstolen har funnit att när en medlemsstat inte inom föreskriven tid vidtar nödvändiga åtgärder för att återkräva det statliga stödet åsidosätter den även sin skyldighet att upplysa kommissionen om de åtgärder som vidtagits.[46] Då Grekland inte vidtog några åtgärder för att genomföra beslutet om återkrav före den 23 april 2012, kan den inte heller ha upplyst kommissionen om dem.

71. Således kan konstateras att även denna skyldighet har åsidosatts.

72. Här bör anmärkas att den grekiska regeringen vid förhandlingen bekräftade att de tre särskilda upplysningar som skulle tillhandahållas enligt artikel 4.1 i beslutet om återkrav inte tillhandahölls före den 23 april 2012. Vidare framgår det av kommunikationen mellan parterna att den grekiska regeringen inte kontaktade kommissionen förrän i maj 2012 – det vill säga även i detta fall efter tidsfristens utgång.

73. Med avseende på skyldigheten att hålla kommissionen underrättad om de nationella åtgärder som vidtogs för att återkräva stödet till dess att återkravet av stödet hade fullständigt slutförts (artikel 4.2 i beslutet om återkrav), uppvisade parterna flera skrifter för domstolen som tyder på en frekvent skriftväxling mellan Grekland och kommissionen efter maj 2012. Genom dessa skrivelser underrättade Grekland kommissionen om hur konkursförfarandet avseende United Textiles fortlöpte. Grekland underrättade dock inte kommissionen före antagandet av ALC, genom vilken de offentliga auktionerna avseende United Textiles vilandeförklarades. Det var endast efter att kommissionen (i skrivelse av den 18 december 2015) bad att Grekland skulle klargöra situationen, som Grekland underrättade kommissionen (genom skrivelse av den 19 januari 2016) om att de offentliga auktionerna avseende försäljningen av United Textiles tillgångar hade vilandeförklarats under en tid om sex månader för att utvärdera en plan att starta upp verksamheten på nytt.

74. Enligt min uppfattning utgör detta en överträdelse av artikel 4.2 i beslutet om återkrav.

75. Jag finner därför att Grekland underlät att upplysa kommissionen i tillräcklig utsträckning om de åtgärder som vidtagits för att återkräva det olagliga stödet, såsom krävdes enligt artikel 4 i beslutet om återkrav.

Vilandeförklaringen av de offentliga auktionerna och möjligheten att starta upp United Textiles verksamhet på nytt

76. De offentliga auktionerna avseende United Textiles tillgångar vilandeförklarades efter den relevanta tidpunkten för fastställande av fördragsbrott (se ovan punkterna 35–43). Den kan därför inte beaktas i detta hänseende. Eftersom en viktig del av parternas yttranden rörde detta ämne ska jag dock ändå ta upp det kortfattat för fullständighetens skull.

46 Se, bland annat, dom av den 9 juli 2015, kommissionen/Frankrike (C-63/14, EU:C:2015:458, punkterna 62 och 63).

77. Kommissionen har gjort gällande att återkrav ska framställas i enlighet med nationella förfaranden och vara omedelbara och effektiva. När hela det olagliga stödet inte kan återfås och medlemsstaten väljer att inleda konkursförfarande måste detta förfarande, i slutänden, leda till att företaget likvideras och dess verksamhet definitivt upphör. Genom att vilandeförklara auktionerna för försäljningen av United Textiles tillgångar avbröts förfarandet att likvidera företaget, vilket är tänkt att vara absolut, vilket fördröjde återkravet av det olagliga stödet.

78. Grekland har gjort gällande att United Textiles verksamhet hade upphört och att dess konkurrensfördel därför hade undanröjts. Varken domstolens praxis eller kommissionens tillvägagångssätt kräver att konkursförfarandet oundvikligen måste leda till att det berörda företaget likvideras och avvecklas. De offentliga auktionerna upphävdes endast under sex månader och likvidationsförfarandet fortsatte efter detta som normalt. Vidare gjordes i projektet att starta upp United Textiles verksamhet på nytt förbehåll för att omedelbart återkräva det statliga stödet.

79. Kan en medlemsstat som återkräver olagligt statligt stöd inom ramen för ett konkursförfarande vilandeförklara detta förfarande för att utvärdera en plan att starta upp mottagarens verksamhet på nytt?

80. När denna fråga besvaras är det nödvändigt att erinra sig flera principer.

81. För det första ska återkrav göras utan dröjsmål och genomförandet av beslutet om återkrav ska vara omedelbart och effektivt. [47]

82. För det andra får medlemsstaterna välja hur de ska uppfylla den skyldighet som uppkommer enligt beslutet om återkrav, förutsatt att de valda åtgärderna inte inverkar menligt på unionsrättens tillämplighet och verkan och i praktiken medför att är omöjligt att verkställa återkravet. De åtgärder som medlemsstaten vidtar ska vara lämpliga för att återskapa de normala konkurrensvillkor som snedvridits genom det olagliga stödet. [48]

83. För det tredje är den specifika skyldigheten att verkställa ett beslut om återkrav av statligt stöd och den mer allmänna principen om lojalt samarbete enligt artikel 4.3 FEU nära sammanbundna och artikel 4.3 är vägledande för hur en medlemsstat ska agera under återkravsförfarandet. [49]

84. Slutligen ska det övergripande syftet med återkrav av olagligt statsstöd, det vill säga en eliminering av de konkurrensbegränsande fördelar som skapats genom stödet, [50] beaktas tillsammans med unionens allmänna målsättningar, som föreskrivs i artikel 3 FEU, i synnerhet en välavvägd ekonomisk tillväxt och en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning eftersträvas som hörnstenar i en hållbar utveckling av unionen. [51]

85. Mot denna bakgrund delar jag inte den uppfattning som kommissionen gav uttryck för vid förhandlingen, nämligen att återkrav *via* konkurrensförfarande endast kan ha som resultat att mottagaren likvideras.

47 Se ovan punkt 45.

48 Dom av den 11 september 2014, kommissionen/Tyskland (C-527/12, EU:C:2014:2193, punkterna 40–42).

49 Se, bland annat, dom av den 12 februari 2015, kommissionen/Frankrike (C-37/14, ej publicerad, EU:C:2015:90, punkt 67), och mitt förslag till avgörande i målet kommissionen/Frankrike (C-214/07, EU:C:2008:343, punkt 48).

50 Se ovan punkt 44.

51 Artikel 3.3 FEU.

86. För det första anges uttryckligen i domstolens praxis att konkurrensförfarandet, för att uppfylla återkravsskyldigheten, ska ”[leda] till att det stödmottagande företaget likvideras, det vill säga att dess verksamhet definitivt upphör”. Den skyldigheten *gäller dock endast* ”i de fall de nationella myndigheterna inte kan få tillbaka hela stödbeloppet”.[52] Motsatsvis krävs inte längre, när hela stödbeloppet kan återfås under konkursförfarandet, att bolaget likvideras och dess verksamhet definitivt upphör.

87. För det andra är ett påstående som innebär att bestämmelserna om statligt stöd, inom ramen för ett system som eftersträvar ekonomisk tillväxt och full sysselsättning, med automatik kräver att företag som annars skulle kunna överleva ska upphöra med sin verksamhet, med allt vad det innebär i form av förlust av jobb, i sig frånstötande.

88. För det tredje, såsom Grekland riktigt har anmärkt, har kommissionen själv angett att om ”en plan för fortsatt verksamhet för företaget på obestånd [föreslås], får de nationella myndigheterna med ansvar för genomförandet av beslutet om återkrav stödja den endast om planen garanterar att stödet återbetalas i sin helhet inom de tidsfrister som fastställs i kommissionens beslut”.[53] Visserligen är det riktigt att kommissionen därefter anger att ”[m]edlemsstaten får inte avstå från någon del av sitt betalningskrav, och den får inte heller acceptera någon annan lösning som inte skulle leda till att stödmottagarens verksamhet omedelbart upphör. Om det olagliga och oförenliga stödet inte omedelbart återbetalas i sin helhet bör myndigheterna med ansvar för genomförandet av beslutet om återkrav vidta alla åtgärder som står till deras förfogande för att motsätta sig att en plan för att fortsätta verksamheten antas och stå fast vid kravet på att stödmottagarens verksamhet upphör inom den tidsfrist som fastställs i beslutet om återkrav”.[54] Det ändrar dock inte det faktum att kommissionen själv har erkänt att en plan för företagets fortsatta verksamhet som leder till att stödet återbetalas i sin helhet inom de angivna tidsfristerna kan godtas.

89. Jag anser därför i princip att en medlemsstat på nytt kan tänkas starta upp verksamheten i det företag som har mottagit det olagliga stödet under omständigheter såsom de som är aktuella i förevarande mål.

90. Jag vill dock föreslå att åtminstone följande villkor därvid ska iakttas: i) Projektet måste innebära att hela det olagliga stödet återfås, ii) förfarandet ska genomföras i enlighet med nationell rätt, iii) kommissionen ska fullt underrättas på förhand, iv) principerna om lojalt samarbete och unionsrättens verkan ska iakttas, v) kommissionen ska godkänna projektet och fastställa en bindande tidsplan för dess genomförande, och vi) medlemsstaten måste iaktta den tidsfrist som fastställs av kommissionen.

91. I förevarande mål rörde upphävandet av konkursförfarandet enligt ALC endast de offentliga auktionerna avseende United Textiles tillgångar. Det berörde inte upptagandet av skulden i skuldförteckningen eller upphörandet av bolagets verksamhet.[55] Det förlängde därför inte i sig de konkurrensbegränsande fördelar som United Textiles hade erhållit.

52 Dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781, punkt 104 och där angiven rättspraxis).

53 Tillkännagivande från kommissionen, ”Effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statsstöd” (EUT C 272, 2007, s. 4, punkt 67).

54 Tillkännagivande från kommissionen, ”Effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statsstöd” (EUT C 272, 2007, s. 4, punkt 67).

55 Kommissionen har inte tillhandahållit någon bevisning till domstolen som styrker att United Textiles verksamhet fortfarande pågår. Tvärtom anges i beslutet om återkrav, i skäl 13, att företagets anläggningar inte har varit i drift sedan år 2008, på grund av brist på rörelsekapital. Grekland å sin sida har gjort gällande att när ett företag försätts i konkurs, är det enda sättet för dess verksamhet att fortsätta, enligt grekisk rätt, att godkännande ges av konkursdomstolen eller genom borgenärssammanträdets beslut. Grekland har upplyst kommissionen i skrivelser av den 12 november 2014 och den 15 maj 2015 att detta inte var fallet. Mot denna bakgrund anser jag att kommissionens påståenden vid förhandlingen rörande en eventuellt faktiskt fortsatt verksamhet i United Textiles inte räcker för att uppfylla den bevisbörda som åvilar medlemsstaten (se ovan punkt 34).

92. Grekland upplyste dock endast kommissionen om ALC efter att den hade antagits och på kommissionens begäran. Jag godtar inte Greklands argument att landet inte omedelbart kunde underrätta kommissionen om projektet, då detta fortfarande var föremål för utvärdering. Handlingarna i målet innehåller inte heller något som visar att Grekland blandande in kommissionen i förfarandet, såsom staten skulle ha gjort enligt principen om lojalt samarbete.

93. Jag anser därför att vilandeförklaringen av de offentliga auktionerna enligt ALC för att utvärdera en plan att starta upp United Textiles verksamhet på nytt stred mot Greklands skyldigheter enligt beslutet om återkrav och samarbetsprincipen som ligger bakom särskilt artikel 4.3 FEU.

Rättegångskostnader

94. Enligt artikel 138.1 i domstolens rättegångsregler ska den tappande parten ersätta rättegångskostnaderna om detta har yrkats av den andra parten. Eftersom kommissionen har yrkat att Grekland ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna och denna medlemsstat har tappat målet ska Grekland förpliktas att göra detta.

Förslag till avgörande

95. Mot bakgrund av vad som sagts ovan föreslår jag att domstolen ska:

1) fastställa att Grekland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 2, 3 och 4 i kommissionens beslut 2012/541/EU av den 22 februari 2012 om det statliga stöd (statlig stödåtgärd SA.26534 (C 27/10 [f.d. NN 6/09]) som Grekland har genomfört till förmån för United Textiles SA genom att inte inom den föreskrivna fristen vidta alla de åtgärder som krävs för att återkräva det statliga stöd som förklarats olagligt och oförenligt med den inre marknaden enligt artikel 1.1 i detta beslut, och genom att inte i tillräcklig utsträckning upplysa kommissionen om de åtgärder som vidtagits enligt artikel 4 i beslut 2012/541,

2) förplikta Grekland att ersätta rättegångskostnaderna.